

System regionalizacji fizycznogeograficznej w układzie dziesiętnym

EUROPA

POLSKA

Regionalizacja - proces wydzielenia regionów, forma klasyfikacji, w której występuje dodatkowe kryterium sąsiedztwa przestrzennego. Dokonując regionalizacji wydzielamy większe terytoria złożone z mniejszych obszarów o podobnych, badanych cechach (region strefowy) lub skupione wokół jakiegoś ośrodka (region węzłowy).
Procesy międzynarodowej integracji gospodarczej.

Regionalizacja fizycznogeograficzna - rodzaj regionalizacji polegający na wydzieleniu w przestrzeni pewnych obszarów - regionów fizycznogeograficznych, które wykazują pewien stopień wewnętrznej jedności wynikający z ich położenia geograficznego, historii rozwoju, charakteru współczesnych procesów geograficznych oraz wzajemnego powiązania poszczególnych elementów tworzących daną jednostkę.

Jednostki podziału

1 – Megaregion

11 – Prowincja

111 – Podprowincja

111.1 – Makroregion

111.11 – Mezuregion

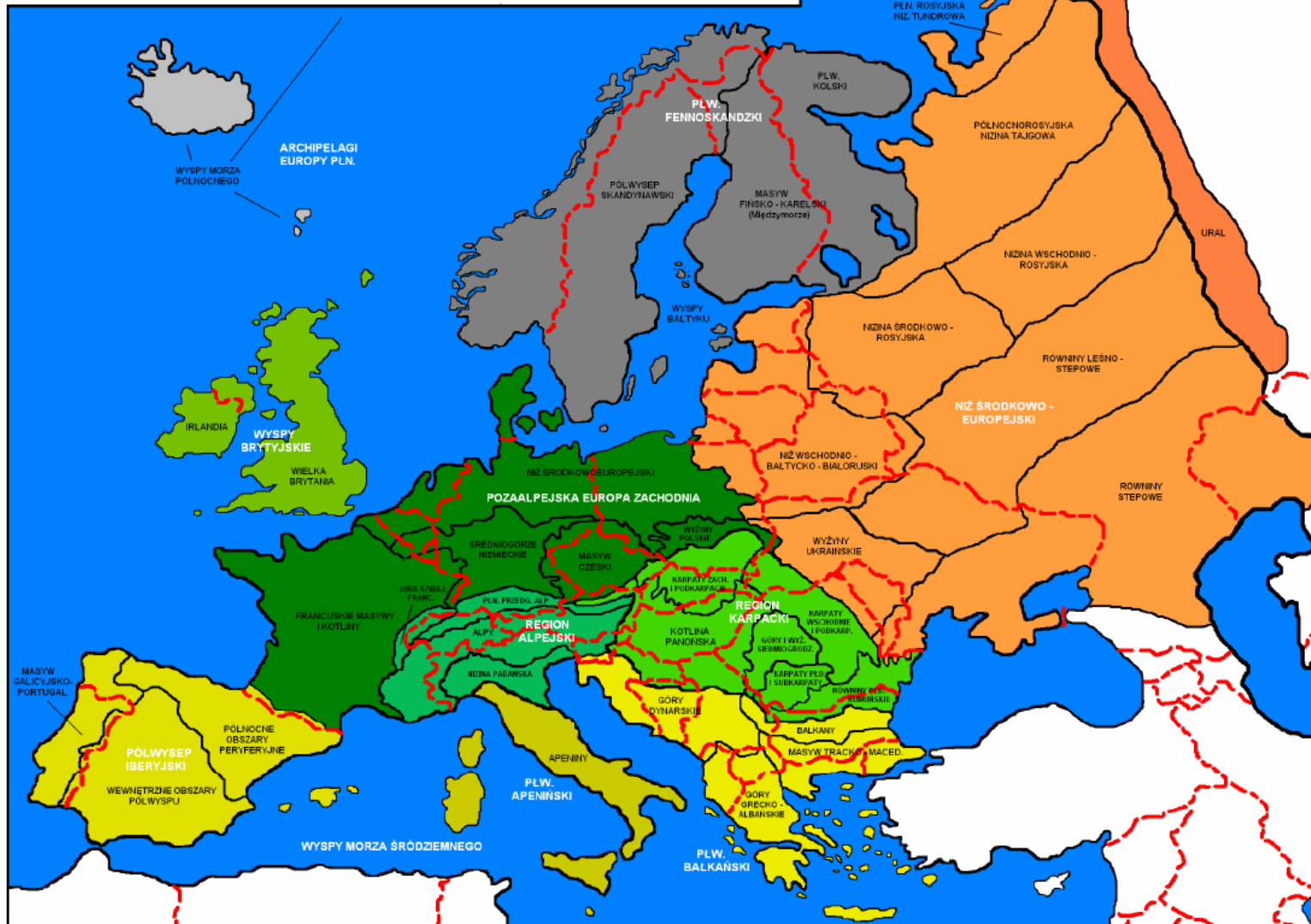
111.111 - mikroregion

Jednostka	Cyfra kodu	Przykład
Megaregion	3	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	31	Niż Środkowoeuropejski
Podprowincja	313	Pobrzeża Południowobałtyckie
Makroregion	313.2	Pobrzeże Szczecińskie
Mezuregion	313.21	Uznam i Wolin
mikroregion	313.211	Brama Świny

REGIONALIZACJA EUROPY

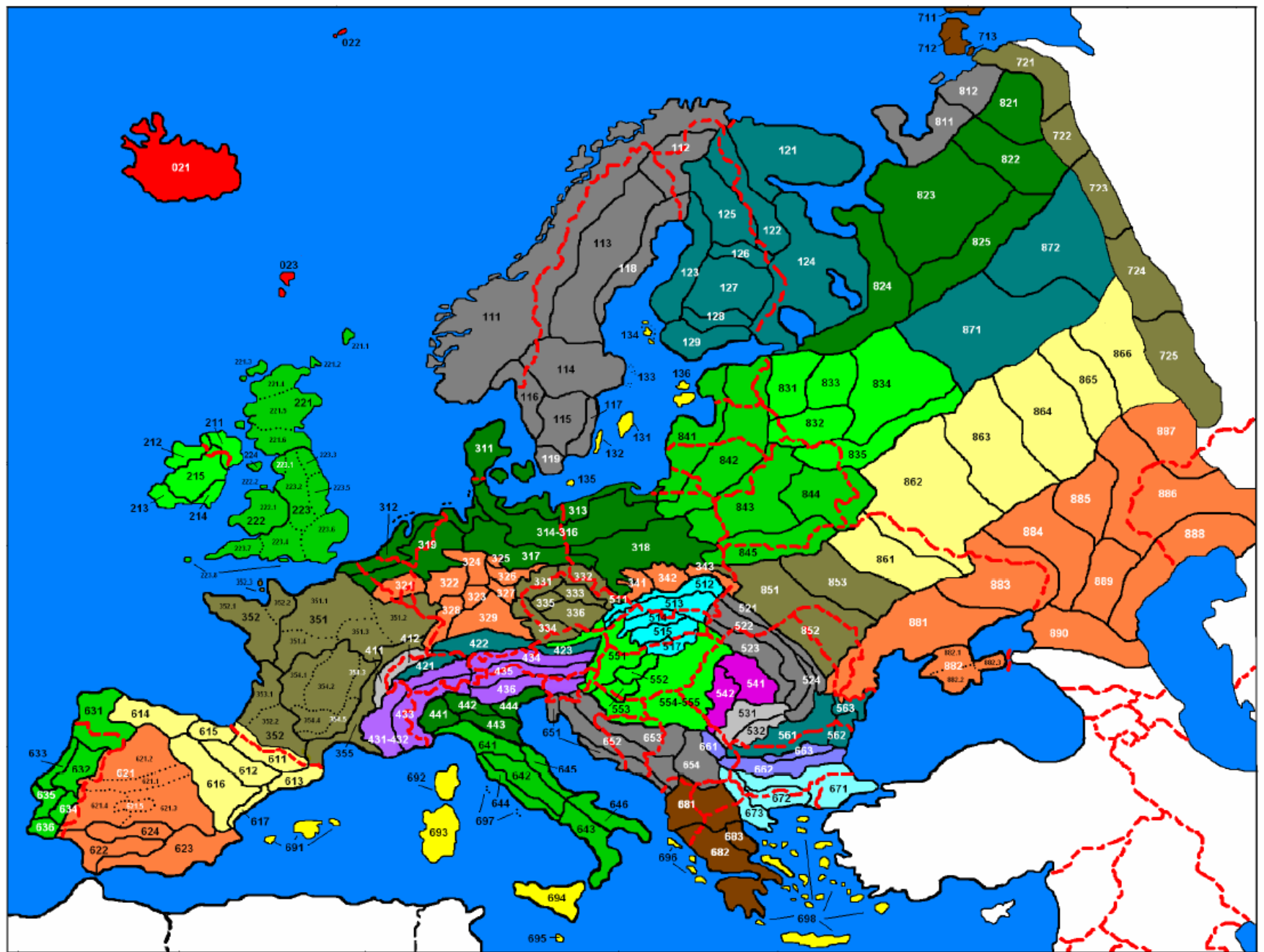
Opracowanie własne na podstawie: J. Kondracki - *Geografia Fizyczna Polski* oraz artykułu:
"W sprawie fizycznogeograficznego podziału Europy w klasyfikacji dziesiętnej"
(Przegląd Geograficzny Tom 37, 1965) a także innych źródeł

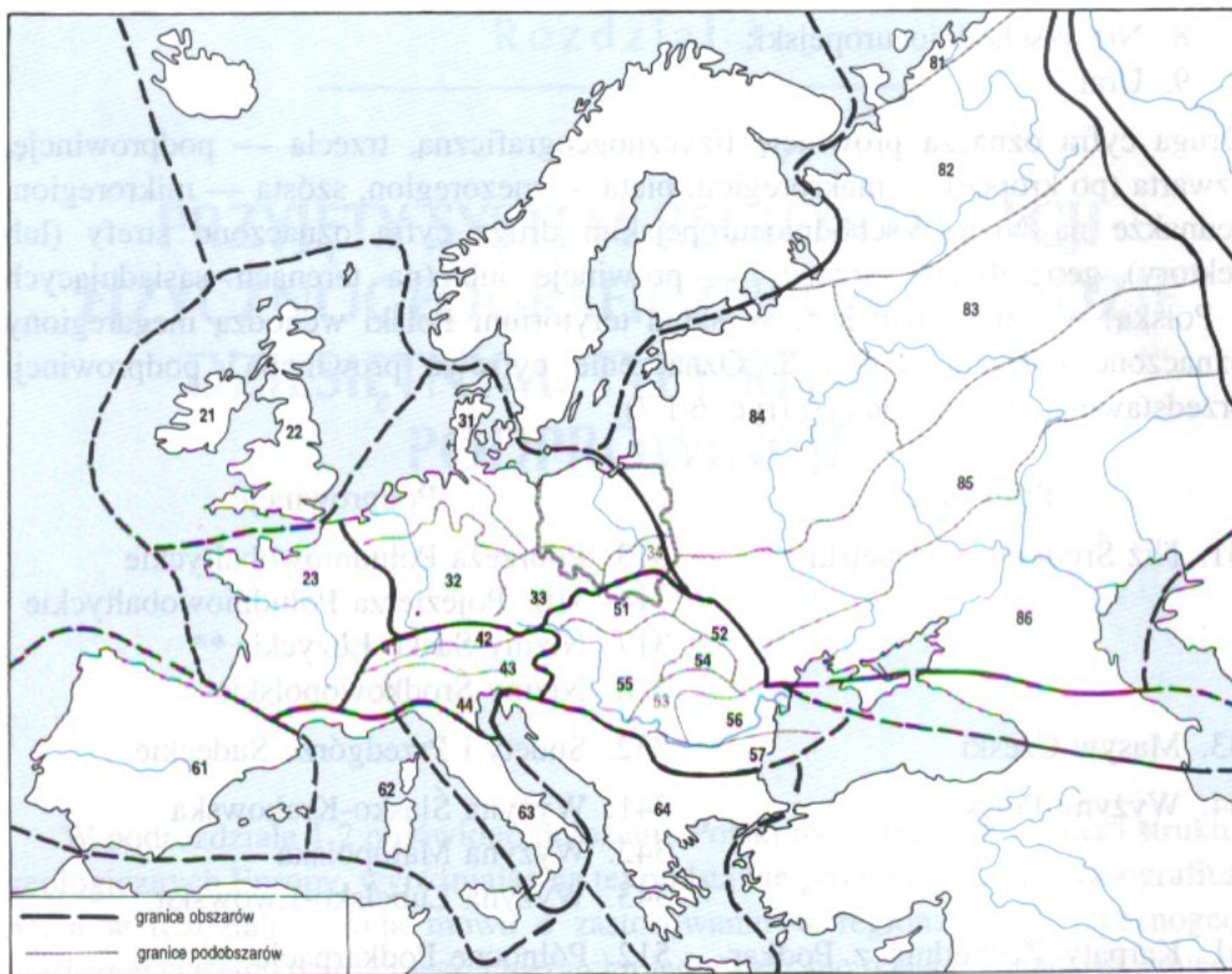
	EUROPA PÓLNOČNA		EUROPA WSCHODNIA
	EUROPA ZACHODNIA		EUROPA POLUDNIOWA

OZNACZENIA: REGION KARPACKI - Megaregion
KOTLINA PANONSKA - Prowincja

Regionalizacja Europy na podstawie podziału J. Kondrackiego w systemie dziesiętnym. Przedstawiony został podział na megaregiony i prowincje z uwzględnieniem granic państw, w których dane regiony się znajdują.

Podział regionalny Europy

Wg Międzynarodowej Federacji Dokumentacyjnej (FID) jednostki podziału fizycznogeograficznego Europy (pominięto wstępny symbol 1-924 Europa, 1-925 Azja, 1-926 Afryka):

Europa Północna:

1. Półwysep Skandynawski, Masyw Fińsko-Karelski, wyspy na płn. Atlantyku;

Europa Zachodnia

2. Wielka Brytania, Francja;
3. Pozaalpejska Europa Środkowa;
4. Alpy wraz z obniżeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi;
5. Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska;

Europa Południowa

6. Półwyspy i wsypy śródziemnomorskie;

Europa Wschodnia

7. Półwysep Krymski (Kaukaz);
8. Niż Wschodnioeuropejski
9. Ural

W skład terytorium Polski wchodzi megaregiony oznaczone cyframi 3, 5 i 8.

Regionalizacja fizycznogeograficzna Polski

Pierwsze poglądy na fizycznogeograficzną regionalizację Polski pojawiły się w dziele Jana Długosza, które przez wiele następnych stuleci jako jedyne było źródłem wiedzy geograficznej. Wyraźne ożywienie w tej dziedzinie nastąpiło dopiero na przełomie XIX i XX w., ponieważ większa była już znajomość warunków naturalnych kraju. W okresie tym publikowało wielu geografów, m.in.: Stanisław Staszic, Wincenty Pol, Antoni Rehman, Wacław Nałkowski, Stanisław Lencewicz czy Ludomir Sawicki. Każdy z nich miał własną koncepcję podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne.

Ostatecznie zmiana granic państwowych Polski po II wojnie światowej spowodowała, że należało rozwiązać problemy i spory związane z regionalizacją fizycznogeograficzną kraju. Kwestia ta została poruszona w 1946 r. na I Ogólnopolskim Zjeździe Geograficznym.

Najbardziej dla problematyki regionalizacji kraju zasłużył się Jerzy Kondracki. Początki jego prac sięgają 1955 r., kiedy to opublikował w "Przeglądzie Geograficznym" artykuł pt.: Problematyka fizycznogeograficznej regionalizacji Polski. U podstaw jego regionalizacji legła ostatecznie klasyfikacja regionów fizycznogeograficznych świata w układzie dziesiętnym zaproponowana w 1964 r. na Międzynarodowym Kongresie Geograficznym w Londynie. Propozycje regionalizacji Polski zostały zmodyfikowane 2 lata później w czasie międzynarodowego sympozjum zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Geograficzne i Zakład Geografii Fizycznej Uniwersytetu Warszawskiego. W 1987 r. po uzupełnieniach i poprawkach nazwy regionów zostały standaryzowane przez Komisję Ustalania Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych przy Urzędzie Rady Ministrów i opublikowane w oficjalnym wydawnictwie Nazwy Geograficzne Rzeczypospolitej Polskiej (1991).

Niewielkie modyfikacje w regionalizacji fizycznogeograficznej Polski zostały wprowadzone kilka lat później na mapie Regiony fizycznogeograficzne autorstwa Jerzego Kondrackiego i Andrzeja Richlinga opublikowanej w Atlasie Rzeczypospolitej Polskiej (1993-1997, Warszawa: Główny Geodeta Kraju).

Podział wg Kondrackiego na regiony fizycznogeograficzne jest podziałem ściśle naukowym, w niektórych przypadkach odbiegającym od powszechnie przyjętych regionów (brak tu np. Niziny Mazowieckiej, Niziny Wielkopolskiej, czy Pojezierza Suwalskiego). J. Kondracki zdając sobie z tego sprawę chciał opracować wersję swojej regionalizacji przystosowaną dla zwykłych ludzi, a przede wszystkim nadającą się dla szkół. Nagła śmierć nie pozwoliła mu na realizację tego zamierzenia. Podział na regiony fizycznogeograficzne opracowany przez Kondrackiego jest jedynym kompleksowym podziałem regionalnym Polski, jaki uzyskał szeroką akceptację polskich geografów. Należy jednak pamiętać, że podział ten stosowany jest wyłącznie w Polsce - w krajach z Polską graniczących istnieją lokalne regionalizacje, dlatego niektóre regiony przecięte granicą Polski mogą "nie istnieć" w sąsiednim państwie i odwrotnie: niektóre regiony istniejące np. wg ukraińskiej regionalizacji Ukrainy mogą nie występować w regionalizacji Polski (np. według regionalizacji Kondrackiego istnieją Bieszczady Wschodnie i Zachodnie, a według regionalizacji ukraińskiej istnieją Bieszczady Wschodnie, Środkowe i Zachodnie).

Poniższa regionalizacja została opracowana przez Jerzego Kondrackiego i zmodyfikowana przez Andrzeja Richlinga. Wymienione są regiony fizycznogeograficzne od poziomu prowincji po mezoregion.

Prowincje i podprovincje w Polsce:

31 -Niż Środkowoeuropejski

313 – Pobrzeża Południowobałtyckie
314-316 – Pojezierza Południowobałt.
317 – Niziny Sasko Łużyckie
318 Niziny Środkowopolskie

33 Masyw Czeski

332 – Sudety i Przedgórze Sudeckie

34 Wyżyny Polskie

341 – Wyżyna Śląsko-Krakowska
342 – Wyżyna Małopolska
343 – Wyżyna Lubelsko-Lwowska

51 Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem

512 – Północne Podkarpacie
513 – Zewnętrzne Karpaty Zachodnie
514 – Centralne Karpaty Zachodnie

52 Karpaty Wschodnie

521 – Podkarpacie Wschodnie
522 – Beskidy Wschodnie

84 Niziny Wschodniobałtycko-Białoruskie

841 – Pobrzeże Wschodniobałtyckie
842 – Pojezierza Wschodniobałtyckie
843 – Niziny Podlasko-Białoruskie
845 – Polesie

85 Wyżyny Ukraińskie

851 – Wyżyna Wołyńsko-Podolska

MEGAREGION Y

MEGAREGIONS

PROWINCJE

PROVINCES

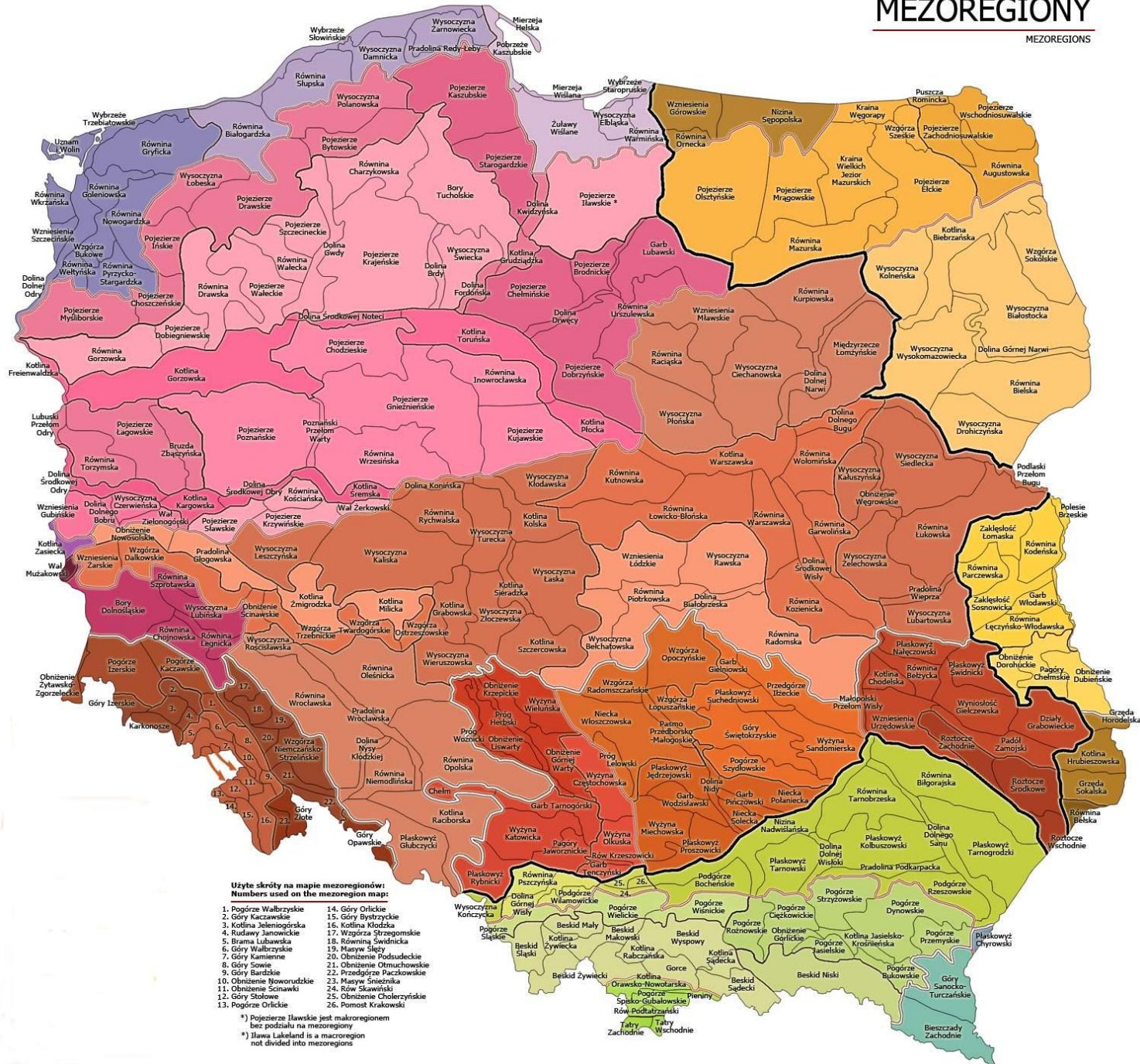
PODPROWINCJE

SUBPROVINCES

MEZOREGIONY

MEZOREGIONS

http://pl.wikipedia.org/wiki/Regionalizacja_fizycznogeograficzna_Europy

http://pl.wikipedia.org/wiki/Regionalizacja_fizycznogeograficzna_Polski